

Školský zákon a jeho aplikace ředitelem školy

Ústupky u Seče 2. 12. 2015

PhDr. Mgr. Monika Puškinová, Ph.D.

Obsah

1	Úvod	2
2	Současná podoba školského zákona a jeho praktická aplikace	2
2.1	Obecná ustanovení školského zákona.....	2
2.1.1	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (§ 16, § 16a, § 16b).....	2
2.1.2	Školní matrika – změny (§ 28)	11
2.1.3	Školní řád, vnitřní řád (§ 30).....	11
2.1.4	Reklama, nabízení k prodeji, prodej výrobků ve škole – připravovaná právní úprava (§ 32) a změna zákona o ochraně veřejného zdraví	12
2.2	Základní vzdělávání	13
2.2.1	Evidence plnění povinné školní docházky (§ 36)	13
2.2.2	Plnění povinné školní docházky v zahraničí, v zahraniční škole na území ČR nebo v evropské škole (§ 38).....	14
2.2.3	Přípravné třídy základní školy (§ 47)	15
2.2.4	Uvolnění z tělesné výchovy, žák cizinec přestává být žákem školy (§ 50)	15
2.2.5	Prováděcí vyhláška – zápis k povinné školní docházce (§ 56).....	16
2.3	Další právní instituty	16
2.3.1	Správní řízení – soukromé a církevní školy (§ 165 odst. 2), odvolací orgán (§ 183 odst. 4)	16
2.3.2	Pracovní poměr ředitele veřejné školy (§ 166)	17
2.3.3	Školská rada (§ 167, § 168)	18
2.3.4	Česká školní inspekce (§ 174)	18
2.3.5	Povinná školní docházka a spádové školy (§ 178).....	19
2.3.6	Přechodná ustanovení – financování podpůrných opatření (č. II bod 8)	19
2.3.7	Přechodná ustanovení – pracovní poměr ředitele (čl. II bod 9).....	20

1 ÚVOD

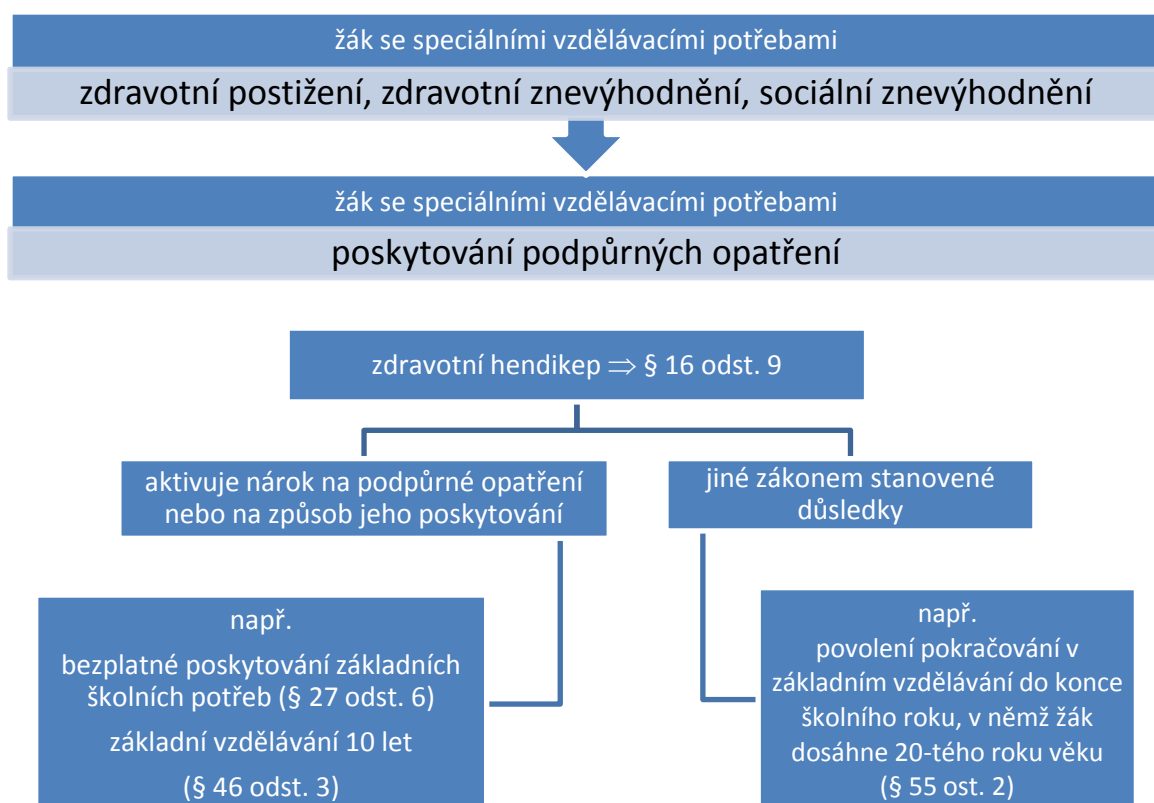
Příspěvek je zaměřen na změny v činnosti základní školy vyvolané velkou novelou školského zákona (zákon č. 82/2015 Sb.), jejichž realizaci musí v praxi zajistit ředitel školy.

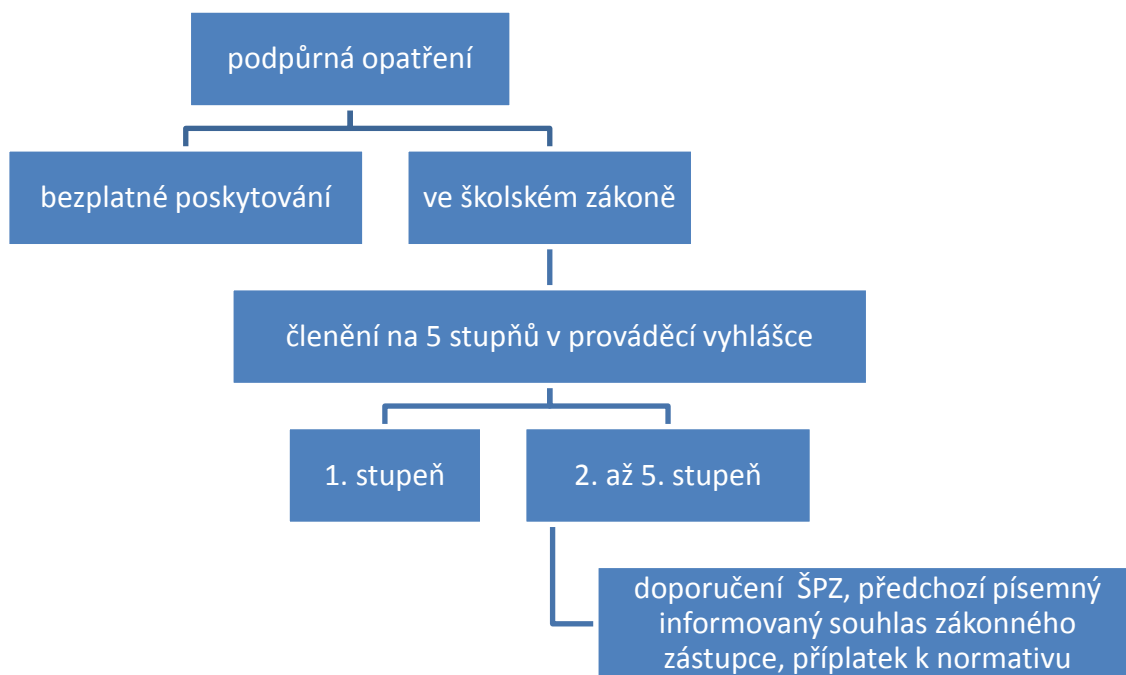
2 SOUČASNÁ PODOBA ŠKOLSKÉHO ZÁKONA A JEHO PRAKTICKÁ APLIKACE

2.1 Obecná ustanovení školského zákona

2.1.1 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (§ 16, § 16a, § 16b)

Právní předpis: zákon č. 82/2015 Sb., účinnost od 1. září 2016

Nadále sice bude používán pojem „speciální vzdělávací potřeby“, avšak ustupuje se od jeho striktního vymezení prostřednictvím vyjmenovaných druhů hendikepů. Zákon zavádí nové vymezení, kdy žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.

Zásada bezplatnosti podpůrných opatření je všeobecná. Týká se škol a školských zařízení všech zřizovatelů.

Podpůrné opatření		Členění do stupňů
poradenská pomoc školy a školského poradenského zařízení		
úprava organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání a školských služeb, včetně zabezpečení výuky předmětů speciálně pedagogické péče a včetně prodloužení délky středního nebo vyššího odborného vzdělávání až o dva roky	výjimka z kogentní právní úpravy „Úpravy obsahu vzdělávání“ jsou úpravami, které se nedotýkají očekávaných výstupů dle příslušného vzdělávacího programu, ani nevyžadují povolení individuálního vzdělávacího plánu. Do úprav obsahu vzdělávání bude patřit např. výuka předmětů speciálně pedagogické péče (Předměty speciálně pedagogické péče – RVP ZV, část D – zejména logopedická péče, znakový jazyk, prostorová orientaci a samostatný pohyb zrakově postižených, zraková stimulace, práce s optickými pomůckami, čtení a psaní Braillova písma, zdravotní tělesná výchova, komunikační a sociální dovednosti).	1. až 5. stupeň náročnost organizační, pedagogická, finanční podpůrná opatření různých druhů a stupňů lze kombinovat pravidlo subsidiarity
úprava podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání	výjimka z kogentní právní úpravy	prováděcí vyhláška

použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek, využívání komunikačních systémů neslyšících a hluchoslepých osob, Braillova písma a podpůrných nebo náhradních komunikačních systémů		
úprava očekávaných výstupů vzdělávání v mezích stanovených rámcovými vzdělávacími programy a akreditovanými vzdělávacími programy	Výjimka z kogentní právní úpravy Úprava očekávaných výstupů může spočívat ve snížení očekávaných výstupů. Úpravy očekávaných výstupů je možné provádět výlučně v mezích stanovených rámcovým vzdělávacím programem.	
vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu	Výjimka z kogentní právní úpravy Úpravu očekávaných výstupů spočívající pouze v jejich přesunu do jiných vzdělávacích etap (tzn. de facto i úpravu rozložení učiva do ročníků) lze provádět též v individuálním vzdělávacím plánu.	
využití asistenta pedagoga	Speciální právní institut Zřízení funkce asistenta (v nové terminologii „využití asistenta pedagoga“) bude nově podmíněno souhlasem krajského úřadu, popř. ministerstva pouze v případě, že z důvodu využití asistenta pedagoga bude požadováno navýšení finančních prostředků poskytovaných na činnost školy ze státního rozpočtu. Bude-li funkce asistenta pedagoga financována z jiných zdrojů, není souhlas krajského úřadu, popř. ministerstva vyžadován.	
využití dalšího pedagogického pracovníka, tlumočníka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící nebo možnosti působení osob poskytujících dítěti, žákovi nebo studentovi po dobu jeho pobytu ve škole nebo školském zařízení podporu podle zvláštních právních předpisů	speciální právní institut např. osobní asistent	
poskytování vzdělávání nebo školských služeb v prostorách stavebně nebo technicky upravených		

Důsledky začlenění podpůrného opatření do určitého stupně	
1. stupeň	Podpůrná opatření prvního stupně lze uplatnit i bez doporučení školského poradenského zařízení.
2. až 5. stupeň	Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení. Podmínkou poskytování podpůrného opatření druhého až pátého stupně školou je vždy předchozí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka. Škola může místo doporučeného podpůrného opatření přijmout po projednání s příslušným školským poradenským zařízením a s předchozím písemným informovaným souhlasem zákonného zástupce žáka jiné podpůrné opatření stejného stupně, pokud to neodporuje zájmu žáka.

„Katalog“ podpůrných opatření stanoví MŠMT vyhláškou a roztrídí v něm podpůrná opatření do 5 stupňů dle organizační, pedagogické a finanční náročnosti.

Výňatek z návrhu – návrh vyhlášky

PODPŮRNÁ OPATŘENÍ DRUHÉHO STUPNĚ		Normovaná finanční náročnost
1. Metody výuky	Úpravy metod výuky, včetně domácí přípravy: - Reflektují možnosti a potřeby žáka ve vztahu k věku, rozvíjejí a podporují výchovu žáka; zohledňují učební styly žáka; respektují míru nadání žáka a jeho specifika. - Rozvíjejí myšlení, paměť, pozornost, vnímání, motoriku, stimulují vývoj, využívají řešení typových úloh, řešení problémů; vedou k osvojení vědomostí, dovedností a postojů. - Pomáhají překonat nepřípravenost na školu a z toho plynoucí selhávání ve školních dovednostech. - Zahrnují jiné intervence na podporu oslabených/nefunkčních dovedností a kompetencí žáka, podporují připravenost na praktické činnosti. - Umožňují obohacení dílčích výstupů školního vzdělávacího programu nad rámec učiva vyučovacích předmětů a oblastí školního vzdělávacího programu pro nadané a mimořádně nadané žáky. - Využívají např. individuální a skupinovou projektovou práci, stáže na odborných pracovištích na podporu rozvoje vědomostí a dovedností, včetně praktických dovedností nadaných žáků.	
2. Úprava obsahu a výstupů vzdělávání	Je nutná úprava obsahu vzdělávání žáka v dílčích oblastech, které žák vzhledem ke svým vzdělávacím potřebám nemůže zvládnout nebo je zvládá alternativním způsobem. Obsah vzdělávání žáků se upravuje v závislosti na struktuře a charakteru speciálních vzdělávacích potřeb žáků na základě	

		doporučení školských poradenských zařízení. Práce s obsahy vzdělávání směřuje k posílení vzdělávání žáka v oblastech, kde nedosahuje uspokojivých výsledků. U žáků s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek je třeba: - Podpora rozvoje školních dovedností na počátku vzdělávání žáka, posílení přípravy na školní práci - V rámci nejvyššího počtu povinných vyučovacích hodin posílení výuky českého jazyka nebo výuky českého jazyka jako jazyka cizího: a) v předškolním vzdělávání: 4 x 15 minut výuky českého jazyka jako jazyka cizího/týden, nejvýše však 60 h b) v základním vzdělávání: 1- 3 vyučovací hodiny (h)/týden, nejvýše však 120 h. c) ve středním vzdělávání: 3h/týden, nejvýše však 120 h. Úprava očekávaných výstupů vzdělávání se pro druhý stupeň podpory nepředpokládá.	II. 2 a): P1x0,05 II. 2 b): P1x0,05 až P1x0,15 II. 2 c): P1x0,15
3. Organizace výuky A) ve škole B) ve školském zařízení	II. 3 A) ve škole	Úpravy organizace a průběhu vzdělávání žáka ve třídě respektují specifika podmínek, které usnadní vzdělávání žáka, včetně možností využívání speciálních učebních a kompenzačních pomůcek a postupů. Podpora sociokulturní adaptace v zapojení do třídního kolektivu u žáků. Podpora organizace výuky v odůvodněných případech asistentem pedagoga. Organizace a podmínky výuky jsou definovány v individuálním vzdělávacím plánu.	
	II. 3 B) ve školském zařízení	Organizace vzdělávání žáka ve školských zařízeních vychází z obtíží žáka ve vzdělávání, respektuje specifika žáka, která mohou ovlivňovat jeho účast na aktivitách organizovaných ve školských zařízeních. Organizace a podmínky zapojení žáka do aktivit školského zařízení jsou specifikovány v doporučení školského poradenského zařízení. V případě, že žák potřebuje pro své zapojení speciální učebnice, speciální pomůcky a kompenzační pomůcky, zváží školské poradenské zařízení, které z těchto podpor jsou pro žáka nezbytné také pro vzdělávání ve školském zařízení, zváží potřebnost jejich duplicitního poskytnutí (pokud nelze pomůcku přenášet).	
4. Individuální vzdělávací	II. 4	Individuální vzdělávací plán jako podpůrné opatření navrhuje školské poradenské zařízení a zpracovává ho škola. Vychází ze školního	

plán)		vzdělávacího programu, vyhovuje vzdělávacím potřebám žáka, u mimořádného intelektového nadání je třeba umožnit obohacování učiva nad rámec předmětů a vzdělávacích oblastí školního vzdělávacího plánu. Individuální vzdělávací plán v případě potřeby zahrnuje předměty speciálně pedagogické péče a pedagogickou intervenci, pokud je třeba podpořit vzdělávání žáka, včetně možnosti podpory školským poradenským zařízením.	
5. Hodnocení	Hodnocení vychází ze zjištěných specifík žáka (např. neznalost vyučovacího jazyka). Nastavují se taková kritéria hodnocení, která žákovi umožní dosahovat osobního pokroku. Užívá se různých forem hodnocení, jejichž kritéria respektují charakter obtíží nebo specifík žáka, včetně jeho mimořádného nadání. Z hodnocení jsou zřejmé konkrétní individuálně specifické podoby činnosti vyžadované po žákovi, jsou jasné a srozumitelně formulována hodnotící kritéria, dále třída hodnocených vlastností i hodnotící škála. Formativní hodnocení směřuje k zpětnovazební podpoře efektivního učení žáků a je pro ně informativní a korektivní; podporuje rozvoj autonomního hodnocení. Sumativní hodnocení žáků s potřebou podpůrných opatření (se speciálními vzdělávacími potřebami) zohledňuje jak omezení žáka, tak zejména jeho pokroky ve vzdělávání.		
6. Intervence	Intervence ve druhém stupni podpory zahrnuje podpůrná opatření spočívající v zajištění předmětu speciálně pedagogické péče a v zajištění pedagogické intervence. Předmět speciálně pedagogické péče je zajišťován speciálními pedagogy školy nebo školského poradenského zařízení při dodržení nejvyššího počtu povinných vyučovacích hodin, přičemž je zaměřen na nápravy např. v oblasti logopedických obtíží nebo poruch učení. Pedagogická intervence slouží zejména k podpoře vzdělávání žáka ve vyučovacích předmětech, kde je třeba posílit jeho vzdělávání, případně ke kompenzaci nedostatečné domácí přípravy na výuku. Současně je možné využít tuto dotaci pro práci s třídou nebo skupinou žáků. Současně zahrnuje intervence také poradenskou pomoc školského poradenského zařízení.		
A) ve škole B) ve školském zařízení	II. 6 A) 1 Pedagogická intervence	Individuální nebo skupinová práce pedagogického pracovníka se žákem, Rozsah: 1 h týdně maximálně 4 žáci ve skupině/ práce s třídou	II. 6 A) 1 P1 x 0,05
	II. 6 B) 1 Pedagogická intervence	Pedagogická intervence slouží k podpoře přípravy žáků na školu a k rozvoji učebního stylu žáků. Rozsah: 1 h týdně	II. 6 B) 1 P1 x 0,05
	II. 6 A) 2 Předmět	1 hodina předmětu speciálně pedagogické péče	II. 6 A) 2 P1 x 0,05

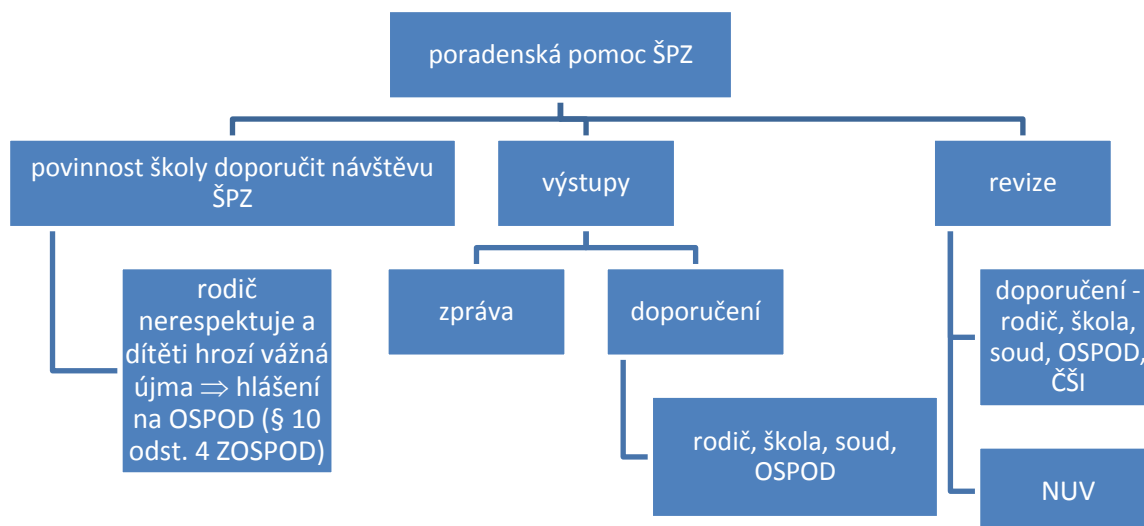
	speciálně pedagogické péče	zajistí škola nebo školské poradenské zařízení. Rozsah: 1 h týdně			
	II. 6 AB) 3 Metodická podpora školského poradenského zařízení	Pokud je vzdělávání žáka ztíženo z důvodů odlišných životních podmínek, poruch chování, poruch autistického spektra, psychiatrických onemocnění, poskytuje školské poradenské zařízení po dobu 6 měsíců intenzivní metodickou podporu škole, případně školskému zařízení. Rozsah: 2 h/měsíc			II. 6 AB)3 P3 x 0,00625
	II. 6 A) 3 Asistent pedagoga	Místo pedagogické intervence lze využít asistenta pedagoga v případech, kdy je ve třídě více jak 5 žáků, jejichž vzdělávání je obtížné z důvodů špatné připravenosti na školní práci, zejména v případě žáků žijících v odlišných a sociálně problematických životních podmínkách. Jejich vzdělávání vyžaduje podporu v organizaci vzdělávání a v komunikaci se zákonnými zástupci žáků. Přítomnost asistenta pedagoga je umožněna v rozsahu celého vyučování.			II. 6 A) 3 P2 1,0
7. Úpravy podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání	II. 7 A. přijímání ke vzdělávání	Ředitel školy uzpůsobí průběh přijímacího řízení pro žáky s potřebou podpůrných opatření druhého stupně, respektuje funkční důsledky obtíží žáka, jeho onemocnění nebo zdravotního postižení, které mohou ovlivnit průběh přijímacího řízení. Škola postupuje na základě doporučení školského poradenského zařízení. Obdobně se postupuje u přijímání uchazečů o vzdělávání na vyšší odborné škole.			
	II. 7 B. Ukončování vzdělávání maturitní zkouškou upraveno jiným právním předpisem ¹¹⁾	Skupiny podle jiného právního předpisu ¹¹⁾ odpovídající druhému stupni podpůrných opatření	Skupina 1	U žáků s potřebou podpůrných opatření druhého stupně podpory jsou respektovány funkční důsledky obtíží žáka, jeho onemocnění nebo zdravotního postižení, které mohou ovlivnit průběh konání maturitní zkoušky.	
			TP-1, ZP-1, SP-1,	Průběh konání maturitní zkoušky nevyžaduje zvláštní úpravy zkušební	

¹¹⁾ Vyhláška č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, ve znění pozdějších předpisů.

			SPUO-1	dokumentace, čtení a psaní je na takové úrovni, že není významně ovlivněn průběh konání zkoušky. Žáci kategorie a skupiny SP-1 nekonají poslechový subtest didaktického testu z cizího jazyka.	
	II. 7 C. ukončování vzdělávání	I. Střední vzdělání- ukončené vykonáním praktické a teoretické zkoušky z odborných předmětů: Ředitel školy umožní žákovi, u kterého byla v průběhu vzdělávání uplatňována podpůrná opatření druhého stupně, aby byla zohledněna i v průběhu konání praktické a teoretické zkoušky na základě doporučení školského poradenského zařízení. U žáků s potřebou podpůrných opatření druhého stupně podpory jsou respektovány funkční důsledky obtíží žáka, jeho onemocnění nebo zdravotního postižení. II. Střední vzdělání- ukončené závěrečnou zkouškou Ředitel školy umožní žákovi, u kterého byla v průběhu vzdělávání uplatňována podpůrná opatření druhého stupně, aby byla zohledněna i v průběhu konání závěrečné zkoušky, na základě doporučení školského poradenského zařízení. U žáků s potřebou podpůrných opatření druhého stupně jsou respektovány funkční důsledky obtíží žáka, jeho onemocnění nebo zdravotního postižení. Rozsah podpory obvykle vyžaduje prodloužení času pro konání zkoušek a vytvoření pozitivního klimatu. III. Vyšší odborné vzdělání- ukončení absolutoriem: Přiměřeně se uplatní pravidla pro ukončování středního vzdělávání závěrečnou zkouškou pro žáky s potřebou podpůrných opatření v druhém stupni (II).			
8. Prodloužení délky vzdělávání	a) Pokud to charakter obtíží vyžaduje, umožnit rozložení studia 1 ročníku na období dvou let. b) V případě potřeby prodloužení délky středního nebo vyššího odborného vzdělávání o 1 rok.				

9. Pomůcky	Část B Přehledu podpůrných opatření. Ve výjimečných případech lze použít obdobné speciální učebnice, speciální pomůcky nebo kompenzační pomůcky, pokud jejich použití povede k naplnění vzdělávacích potřeb žáka; přitom musí být dodržena normovaná finanční náročnost podpůrného opatření. Při navrhování kompenzačních pomůcek se dbá na posouzení potřebnosti kompenzačních a speciálních pomůcek, které mohou být žákovi již poskytnuty z jiných zdrojů pro zabránění nedůvodného čerpání prostředků ze státního rozpočtu.	
-------------------	--	--

U podpůrných opatření druhého až pátého stupně bude vyhláška obsahovat pravidla pro jejich použití školou a normovanou finanční náročnost pro účely poskytování finančních prostředků ze státního rozpočtu podle tohoto zákona. Normovaná finanční náročnost podpůrných opatření bude východiskem pro stanovení příplatků k normativům.

Škola je vždy povinna v odůvodněných případech doporučit žákovi (zákonnému zástupci), aby si vyžádal pomoc školského poradenského zařízení.

Zákon nově stanoví také povinnost školského poradenského zařízení předat doporučení (nikoli zprávu) škole, v níž se dotčený žák vzdělává. V doporučení uvede závěry vyšetření a podpůrná opatření prvního až pátého stupně, která odpovídají zjištěným speciálním vzdělávacím potřebám a možnostem žáka, a to včetně možných kombinací a variant podpůrných opatření a způsobu a pravidel jejich použití při vzdělávání. Zvláštní význam má tato povinnost v případech, kdy z doporučení školského poradenského zařízení vyplývá, že dosud poskytované podpůrné opatření již není nezbytné. Zákon totiž uloží škole ukončit v takovém případě poskytování některých podpůrných opatření (zejm. spočívajících-li ve vzdělávání mimo „hlavní vzdělávací proud“).

Školské poradenské zařízení poskytne vydané doporučení také mimo jiné OSPOD, pokud svým rozhodnutím uložil zákonnému zástupci žáka povinnost využít odbornou poradenskou pomoc ve

školském poradenském zařízení. Nejedná-li se o tento případ, školské poradenské zařízení poskytne vydané doporučení také orgánu sociálně-právní ochrany dětí, pokud je o to OSPOD písemně požádá.

Pokud bude mít zákonný zástupce žáka pochybnosti o tom, že škola postupuje v souladu s doporučením školského poradenského zařízení, může řediteli školy navrhnout, aby s ním případ projednal za účasti pověřeného zaměstnance příslušného školského poradenského zařízení, a ředitel je povinen jednání bez zbytečného odkladu svolat.

Výstupy činnosti školských poradenských zařízení – zpráva a doporučení – budou podléhat revizi. Žadatelem o revizi může být zákonný zástupce žáka, škola, OSPOD, ČŠI.

Další souvislosti: změny v § 28 (školní matrika), financování podpůrných opatření (přechodná ustanovení II bod 8)

2.1.2 Školní matrika – změny (§ 28)

Právní předpis: zákon č. 82/2015 Sb., účinnost od 1. září 2015, od 1. září 2016

změna 1. 9. 2015	změna 1. 9. 2016
•rodné číslo fyzické osoby	•znevýhodnění podle § 16 odst. 9 •podpůrná opatření •závěry doporučení ŠPZ

S účinností od 1. 9. 2015 je v § 28 odst. 7 a 8 školského zákona doplněno ustanovení o tom, že se na vysvědčení (diplomu) uvádí rodné číslo fyzické osoby, které bylo vydáno (neuvádí se již rodné číslo „žáka nebo studenta“). Změna je spojena s tím, že vysvědčení zkoušky z grafických disciplín (§ 171 odst. 4 školského zákona), může být vydáno i osobě, která není žákem nebo studentem školy.

S účinností od 1. 9. 2016 se ve školní matrice školy a školského zařízení vedou údaje o znevýhodnění žáka uvedeném v § 16 odst. 9, údaje o podpůrných opatřeních poskytovaných žákovi školou v souladu s § 16, a o závěrech vyšetření uvedených v doporučení školského poradenského zařízení.

Další souvislosti: zkouška z grafických disciplín (§ 171 školského zákona), financování podpůrných opatření (přechodná ustanovení II bod 8)

2.1.3 Školní řád, vnitřní řád (§ 30)

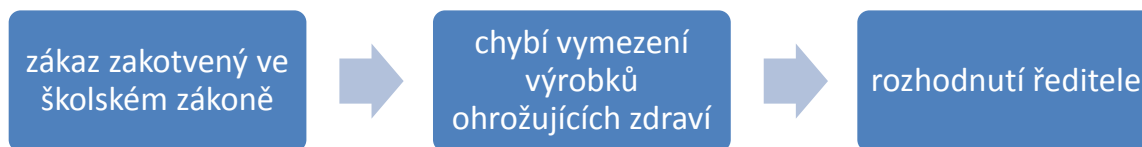
Právní předpis: zákon č. 82/2015 Sb., účinnost od 1. 5. 2015

Podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů žáků a jejich zákonných zástupců ve škole nebo školském zařízení se rozšiřují na všechny zaměstnance ve škole nebo školském zařízení (dosud – pouze pedagogičtí pracovníci).

2.1.4 Reklama, nabízení k prodeji, prodej výrobků ve škole – připravovaná právní úprava (§ 32) a změna zákona o ochraně veřejného zdraví

Právní předpis: zákon č. 82/2015 Sb., účinnost od 1. 9. 2015

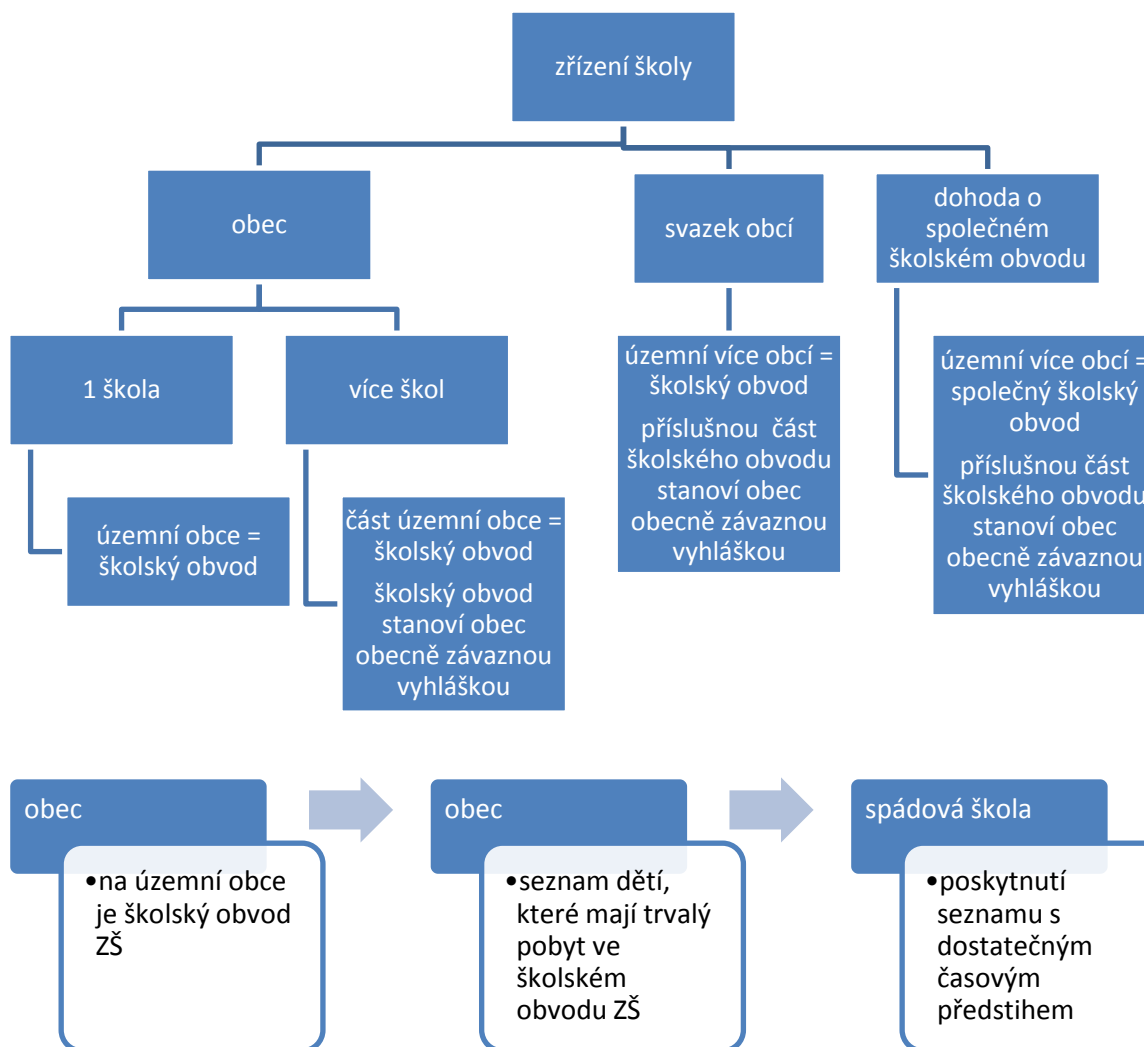
- zákaz reklamy, ale i nabízení k prodeji nebo prodej, které jsou v rozporu s výživovými požadavky na zdravou výživu žáků,
- požadavky na potraviny, pro které je přípustná reklama a které lze nabízet k prodeji a prodávat ve školách stanoví MŠMT a Ministerstvo zdravotnictví vyhláškou; vyhláška není k dnešnímu dni vydána

V návaznosti na novelu školského zákona, v níž se ve vztahu ke školám a školským zařízením zakotvuje zákaz reklamy, nabízení k prodeji a prodej potravin, jejichž konzumace odporuje zásadám zdravé výživy, se novelizuje zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, v němž se zakotvuje obdobný zákaz vůči provozovatelům potravinářského podniku (§ 7a).

2.2 Základní vzdělávání

2.2.1 Evidence plnění povinné školní docházky (§ 36)

Právní předpis: zákon č. 82/2015 Sb., účinnost od 1. 5. 2015

Obecní úřad obce, na jejímž území je školský obvod základní školy, poskytne této škole s dostatečným předstihem před termínem zápisu k povinné školní docházce seznam dětí, pro které je tato škola spádová a jichž se týká povinnost zápisu k povinné školní docházce.

Seznam bude obsahovat vždy jméno, popřípadě jména, a příjmení, datum narození a adresu místa trvalého pobytu dítěte. Informace se týká pouze žáků s trvalým pobytem v dané obci.

Možnost volby základní školy ze strany uchazeče (resp. rodičů) tím není omezena.

2.2.2 Plnění povinné školní docházky v zahraničí, v zahraniční škole na území ČR nebo v evropské škole (§ 38)

Právní předpis: zákon č. 82/2015 Sb., účinnost od 1. 5. 2015

Žáci, kteří plní povinnou školní docházku ve škole mimo území ČR nebo v zahraničí formou individuální výuky může (nemusí) na žádost zákonného zástupce konat zkoušky z vybraných předmětů ve spádové nebo kmenové škole.

Podle novely lze výsledky těchto zkoušek také nahradit doloženými výsledky vzdělávání např. v české škole bez hranic.

Jestliže se žák vzdělává v zahraničí a např. v české škole bez hranic, pak se doklad vydaný např. českou školou bez hranic o výsledcích vzdělávání spolu s dokladem o výsledcích vzdělávání vydaným školou v zahraničí považuje za rovnocenný vysvědčení vydanému školou zapsanou v rejstříku škol a školských zařízení. Výjimkou je vysvědčení za druhé pololetí 9. ročníku základní školy.

2.2.3 Přípravné třídy základní školy (§ 47)

Právní předpis: zákon č. 82/2015 Sb., účinnost od 1. 9. 2015

Přípravné třídy základní školy jsou nově určeny nikoli pro děti s diagnostikovaným sociálním znevýhodněním (kategorie sociálního znevýhodnění bude od 1. 9. 2016 transformována do podpůrných opatření odpovídajících některým překážkám ve vzdělávání z důvodu životních podmínek žáka), ale pro děti, u nichž může zařazení do přípravné třídy vyrovnat jejich vývoj, zejména pro děti s odkladem povinné školní docházky.

Nejnižší možný počet dětí v přípravné třídě se zvyšuje ze 7 na 10 dětí.

Nově jsou oprávněny zřizovat přípravné třídy základní školy církevní školy s podmínkou souhlasu ministerstva.

2.2.4 Uvolnění z tělesné výchovy, žák cizinec přestává být žákem školy (§ 50)

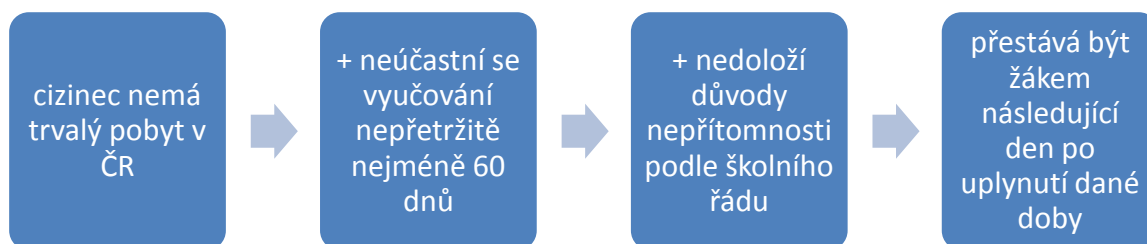
Právní předpis: zákon č. 82/2015 Sb., účinnost od 1. 5. 2015

Uvolnění z tělesné výchovy	
Do 30. 4. 2015	Od 1. 5. 2015
Písemné doporučení	Lékařský posudek registrujícího (nikoli odborného) lékaře
	vyhláška č. 98/2012 Sb. - příloha č. 1, část 9 Lékařský posudek
	vyhláška č. 391/2013 Sb. jednorázová lékařská prohlídka

Ředitel školy uvolňuje žáka z tělesné výchovy na základě posudku vydaného registrujícím lékařem (nikoli již písemného doporučení registrujícího lékaře nebo odborného lékaře), pokud má být žák uvolněn na pololetí školního roku nebo na školní rok.

Doplňuje se ustanovení § 50 odst. 4 školského zákona upravující pravidlo, podle kterého žák – cizinec za určitých podmínek přestává být žákem školy: Pokud se cizinec, který nemá trvalý pobyt na území České republiky, neúčastní vyučování nepřetržitě po dobu nejméně 60 vyučovacích dnů a nedoloží

důvody své nepřítomnosti v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem, přestává být dnem následujícím po uplynutí této doby žákem školy.

2.2.5 Prováděcí vyhláška – zápis k povinné školní docházce (§ 56)

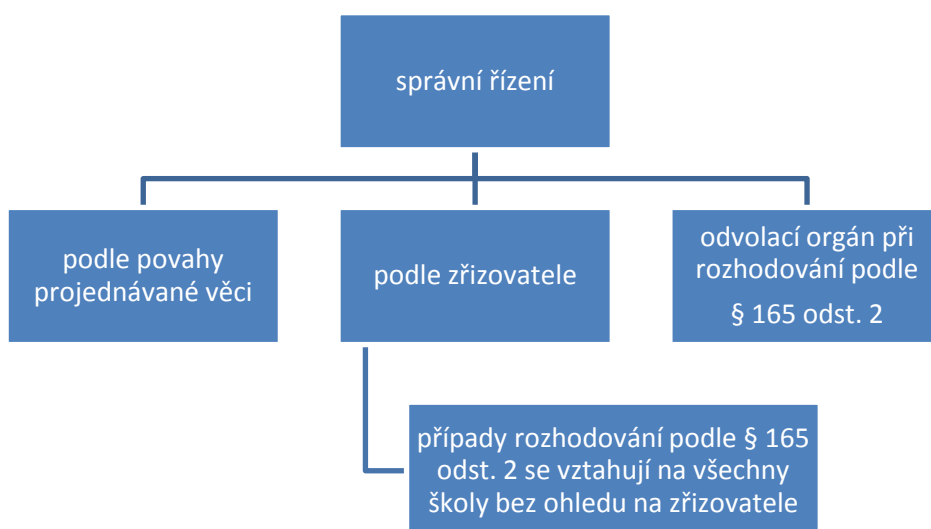
Právní předpis: zákon č. 82/2015 Sb., účinnost od 1. 5. 2015

Vyhláška č. 48/2005 Sb. má nově obsahovat pravidla organizace a průběhu zápisu k povinné školní docházce.

2.3 Další právní instituty

2.3.1 Správní řízení – soukromé a církevní školy (§ 165 odst. 2), odvolací orgán (§ 183 odst. 4)

Právní předpis: zákon č. 82/2015 Sb., účinnost od 1. 5. 2015, účinnost od 1. 9. 2015

Návěť § 165 odst. 2 se formulačně upravuje v souladu s aktuální judikaturou Nejvyššího správního soudu, která neuznává nedůvodné rozdíly mezi veřejnými, soukromými a církevními školami.

Krajský úřad plní úkoly nadřízeného správního orgánu ředitelů škol a školských zařízení při rozhodování o právech a povinnostech ve veřejné správě v případech podle § 165 odst. 2 školského zákona (§ 183 odst. 4).

Působnost krajského úřadu jako odvolacího orgánu se nově vztahuje ke správnímu řízení podle § 165 odst. 2 školského zákona i v soukromých a církevních školách.

2.3.2 Pracovní poměr ředitele veřejné školy (§ 166)

Právní předpis: zákon č. 82/2015 Sb., účinnost od 1. 5. 2015

Odstraňuje se pravidlo jmenování ředitele veřejné školy do pracovního poměru na dobu určitou (na dobu 6 let). Standardně budou ředitelé jmenováni na dobu neurčitou (jmenování na dobu určitou bude možné tam, kde si to vyžádá situace – např. zástup za ředitele na rodičovské dovolené). To mimo jiné znamená, že s účinností od 1. 5. 2015 se pracovní poměr ředitele veřejné školy přímo ze zákona mění na pracovní poměr na dobu neurčitou. Zřizovatel nevydává řediteli školy nový jmenovací dekret, měl by však vydat řediteli školy potvrzení.

Příklad potvrzení na základě materiálu MŠMT *Přehled nejdůležitějších změn vyplývajících z novely školského zákona a některých dalších zákonů vyhlášené pod č. 82/2015 Sb. (zpracovala sekce legislativy a práva MŠMT, rozesláno dne 14. května 2015).*

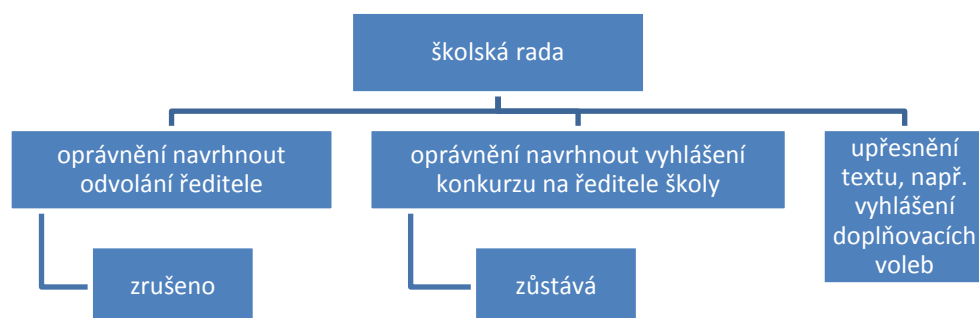
<i>Obec ... (hlavička)</i>	<i>V... dne května 2015</i> <i>Č.j.: ...</i>
Potvrzení	
<i>Obec ... potvrzuje, že Jan Novák, narozen dne..., bytem..., je v souladu s § 166 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, od ředitelem Základní školy ..., se sídlem..., IČO:....</i>	
<i>Od 1. května 2015 je dle přechodného ustanovení čl. II bodu 9 zákona č. 82/2015 Sb. v pracovním poměru na dobu neurčitou.</i>	
..... <i>Pavel Kraus</i> <i>starosta obce ...</i> <i>razítko</i>	

Dle nového § 166 odst. 3 platí následující pravidlo: *V období od začátku šestého měsíce do konce čtvrtého měsíce před uplynutím období 6 let výkonu práce na pracovním místě ředitele školy nebo školského zařízení uvedeného v odstavci 2 (dále jen „šestileté období“) může zřizovatel vyhlásit na toto pracovní místo konkurs; v takovém případě odvolá ředitele k poslednímu dni šestiletého období. Zřizovatel vyhlásí konkurs a odvolá ředitele vždy, obdrží-li před začátkem lhůty pro vyhlášení konkursu návrh na jeho vyhlášení od České školní inspekce nebo školské rady. Jestliže zřizovatel nevyhlásí konkurs a neodvolá ředitele podle věty první nebo druhé, počíná dnem následujícím po konci dosavadního šestiletého období běžet další šestileté období.*

Zrušuje se oprávnění školské rady navrhnout zřizovateli odvolání ředitele veřejné školy (§ 166 odst. 5) a tím přímo založit důvod opravňující zřizovatele tak učinit.

2.3.3 Školská rada (§ 167, § 168)

Právní předpis: zákon č. 82/2015 Sb., účinnost od 1. 5. 2015

Opravuje se nepřesný vnitřní odkaz § 167 odst. 8 a § 167 odst. 9 školského zákona: Doplňovací volby se konají i v případě, kdy volený člen školské rady přestane být jejím členem před skončením funkčního období podle § 167 odst. 9 písm. f).

Upřesňuje se případ, ve kterém funkce člena školské rady skončí před uplynutím funkčního období: Funkce člena školské rady skončí před uplynutím funkčního období dnem, kdy zástupce pedagogických pracovníků přestane být v **základním** pracovněprávním vztahu ke škole nebo u zákonných zástupců nezletilých žáků, nebo studentů dnem, kdy přestane být tento nezletilý žák žákem či studentem školy (§ 167 odst. 9 písm. f)).

Základními pracovněprávními vztahy jsou pracovní smlouva, dohoda o provedení práce a dohoda o pracovní činnosti. Dalšími pracovněprávními vztahy mohou být vztahy odpovědnostní.

V ustanovení § 168 odst. 1 se zrušuje stávající písmeno i), tj. oprávnění školské rady navrhnout odvolání ředitele.

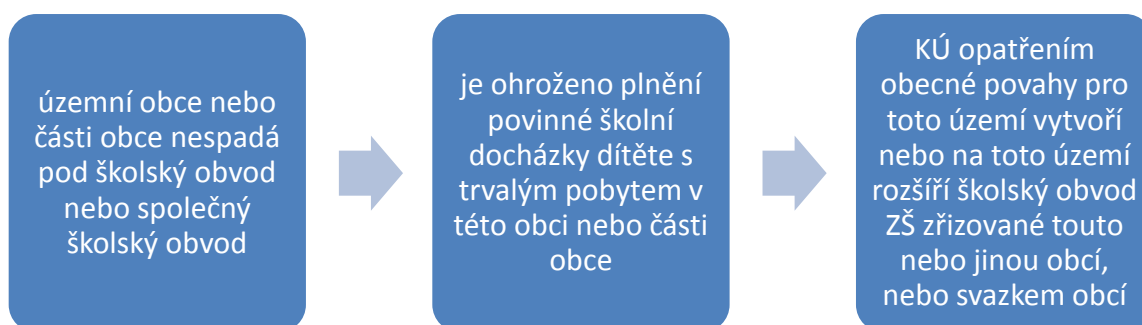
2.3.4 Česká školní inspekce (§ 174)

Právní předpis: zákon č. 82/2015 Sb., účinnost od 1. 5. 2015

S účinností od 1. 5. 2015 se zpřesňují důvody, pro které ČŠI podává návrh na odvolání ředitele veřejné školy, na základě čehož může zřizovatel ředitele odvolat (§ 166 odst. 5). Důvodem pro odvolání ředitele jsou závažné nedostatky v činnosti školy, přestože při nich nelze konstatovat porušení nebo neplnění právních povinností ze strany ředitele (§ 174 odst. 13).

2.3.5 Povinná školní docházka a spádové školy (§ 178)

Právní předpis: zákon č. 82/2015 Sb., účinnost od 1. 5. 2015

Pokud území obce nebo jeho část nespádá pod školský obvod ani společný školský obvod a je ohroženo plnění povinné školní docházky dítěte uvedeného v odstavci 1, krajský úřad opatřením obecné povahy pro toto území vytvoří nebo na ně rozšíří školský obvod nebo společný školský obvod základní školy zřizované touto nebo jinou obcí nebo svazkem obcí, a to s platností nejdéle na 24 měsíců. Námitky proti návrhu opatření obecné povahy podle věty první může podat obec, pro jejíž území nebo jeho část je vytvořen nebo na ně rozšířen školský obvod nebo společný školský obvod základní školy, a dále obec, která zřizuje danou základní školu nebo je členem svazku obcí, který zřizuje danou základní školu. Pokud dojde některým ze způsobů podle odstavce 2 k vymezení školského obvodu pro území obce nebo jeho část, pozbývá opatření obecné povahy v odpovídajícím rozsahu účinnosti (§ 178 odst. 3).

Touto metodou lze zajistit žákům spádovou školu, a tedy relativní jistotu přijetí do této školy. Nelze tím ale zajistit přijetí žáka do jeho již existující spádové školy (zřizované třeba i jeho domovskou obcí), která má naplněnou kapacitu a nemůže žáka přijmout ke vzdělávání. Bude však možné na místo jeho trvalého pobytu rozšířit školský obvod jiné základní školy (i zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí), neboť zákon nevylučuje překryv více školských obvodů.

2.3.6 Přejícná ustanovení – financování podpůrných opatření (č. II bod 8)

Právní předpis: zákon č. 82/2015 Sb.

Pro roky 2017 až 2019 stanoví krajský úřad pro případy, kdy ve školní matrice příslušné školy nebo školského zařízení není pro dítě, žáka nebo studenta ještě uvedeno podpůrné opatření podle § 16 zákona č. 561/2004 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, příplatky ke krajským normativům na speciální vzdělávací potřeby dětí, žáků a studentů.

Systém podpůrných opatření bude zaváděn do praxe postupně od roku 2017. Proto lze příplatky na podpůrná opatření podle nového § 161 odst. 2 využívat po přechodnou dobu jen v omezené míře – tam, kde škola již nějaké podpůrné opatření dle nové úpravy eviduje ve školní matrice. Pro případy vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, u nichž ještě nebude podpůrné opatření evidováno ve smyslu nové úpravy, stanoví krajské úřady k normativům příplatky na speciální vzdělávací potřeby v dosavadní podobě. Teprve po třech letech účinnosti nového § 16 se počítá s tím, že se díky pravidelným rediagnostikám žáků zaktualizuje obsah školních matrik všech škol a bude možné využívat jednotně příplatků na podpůrná opatření.

2.3.7 Přechodná ustanovení – pracovní poměr ředitele (čl. II bod 9)

Právní předpis: zákon č. 82/2015 Sb.

Pracovní poměr ředitele školy nebo školského zařízení na dobu určitou 6 let podle zákona č. 561/2004 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se mění na pracovní poměr na dobu neurčitou. U ředitele školy nebo školského zařízení, kterému se změnil pracovní poměr na dobu určitou na pracovní poměr na dobu neurčitou, platí, že jde o ředitele jmenovaného podle § 166 zákona č. 561/2004 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona; doba trvání jeho dosavadního pracovního poměru na dobu určitou se započítává do období 6 let výkonu práce na pracovním místě ředitele školy nebo školského zařízení.